

Návrh znenia pomoci pre žiadosť o zmenu

Č.	Článok	Zákon	Kľúčové slová	Opis
X	X	(NpSG)	• Ďalší vývoj zákona o nových psychoaktívnych látkach (NpSG) • Obmedzenie uvoľňovania oxidu dusného (N₂O), gama-butyrolaktónu (GBL) a 1,4-butándiolu (BDO) (známe aj ako „knock-out kvapky“) na zabránenie ich zneužitiu.	• Zahrnutie oxidu dusného, GBL a BDO do novej prílohy k NpSG na ochranu verejného zdravia pred zneužitím oxidu dusného na účely rekreačného zneužívania, ako aj GBL a BDO na účely rekreačného zneužívania alebo páchania trestných činov (najmä sexuálnych trestných činov, v ktorých sú známe aj ako „knock-out kvapky“ alebo „drogy na znásilnenie na schôdzke“) • Zákaz manipulácie s oxidom dusným v súvislosti s nádobami na oxid dusný s obsahom viac ako 8 g a zákaz manipulácie s GBL/BDO v súvislosti s čistou látkou alebo prípravkami s obsahom 20 % alebo viac. Platí to len v rozsahu, v akom nezahŕňa manipuláciu na uznané obchodné, priemyselné a hospodárske účely, pričom sa zohľadňuje ich priemyselné použitie ako chemikálií vo veľkom množstve. • Na ochranu detí a mladých ľudí, najmä: • V prípade oxidu dusného pre všetky veľkosti obalov a v prípade GBL/BDO vo vzťahu k čistej látke alebo prípravkom s obsahom 20 percent alebo viac: • Zákaz predaja neplnoletým osobám, nákupu neplnoletými osobami a držby neplnoletými osobami • Zavedenie všeobecného zákazu predaja konečným používateľom prostredníctvom predajných automatov a zásielkového predaja. • Výnimka: Ak sú látky obsiahnuté v prípravku alebo nádobe, z ktorej by bolo technicky nemožné odstrániť látku bez neprimeraného úsilia (napr. vopred naplnený sprejový krém)

Návrh – bod X

(Podriadenie troch psychoaktívnych látok
(rajský plyn, GBL a BDO) NpSG)

Za článok X sa vkladá tento článok Xa:

„Článok Xa Novela zákona o nových psychoaktívnych látkach¹

Zákon o nových psychoaktívnych látkach z 21. novembra 2016 (Spolkový právny vestník I, s. 2615), naposledy zmenený článkom 1 nariadenia z 21. júna 2024 (Spolkový právny vestník 2024 I, č. 210), sa mení takto:

1. § 2 Bod 1 bude mať toto znenie:

„1. Nové psychoaktívne látky

- a) látka alebo prípravok látky patriaci do jednej zo skupín látok uvedených v prílohe I; alebo
- b) látka uvedená v prílohe II alebo prípravok z takejto látky, ak má táto látka alebo prípravok vlastnosti uvedené v stĺpci 2 prílohy II;“

2. § 3 sa mení takto:

a) Odsek 1 má toto znenie:

„(1) Je zakázané

- 1. obchodovať, uvádzať na trh, vyrábať, prevádzať, získavať, vlastniť alebo podávať inej osobe novú psychoaktívnu látku uvedenú v § 2 ods. 1 písm. a) alebo novú psychoaktívnu látku uvedenú v § 2 ods. 1 písm. b), ktorá má vlastnosti uvedené v stĺpci 3 prílohy II,
- 2. obchodovať s novou psychoaktívnou látkou uvedenou v § 2 ods. 1 písm. b) prostredníctvom zásielkového predaja alebo samoobsluhy v predajných

¹Oznámené v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 241, 17.9.2015, s. 1).

automatoch, uvádzať ju na trh, uvádzať ju do rozsahu pôsobnosti zákona alebo ju nadobúdať,

3. dodávať novú psychoaktívnu látku uvedenú v § 2 ods. 1 písm. b) osobám mladším ako 18 rokov, alebo ju sprístupňovať osobám mladším ako 18 rokov na priamu konzumáciu,

4. nadobudnúť alebo vlastniť ako osoba mladšia ako 18 rokov novú psychoaktívnu látku uvedenú v § 2 ods. 1 písm. b).“

b) Odsek 2 sa mení takto:

aa) V pododseku 1 sa slovo „a“ na konci vety nahrádza čiarkou.

bb) V pododseku 2 sa bodka na konci nahrádza slovom „a“.

cc) Dopĺňa sa tento pododsek 3:

„3. úkony uvedené v odseku 1 bodoch 2 až 4, ak sa uskutočňujú vo formách podávania, pri ktorých by bolo technicky nemožné odstrániť príslušnú novú psychoaktívnu látku bez neprimeraného úsilia.“

3. V § 6 prvej vete sa slová „§ 7 ods. 11“ nahrádzajú slovami „§ 20, veta 1“.

4. V § 7 sa čiarka a slová „na výstavbu a“ nahrádzajú slovami „a na“, slová „a na ochranu spotrebiteľa“ sa vypúšťajú a slová „zoznam skupín látok v prílohe“ sa nahrádzajú slovami „zoznam skupín látok v prílohe I a zoznam látok v prílohe II“.

5. Príloha sa stáva prílohou I.

6. Dopĺňa sa táto príloha II:

Príloha II:

Medzinárodné nechránené názvy (INN) Svetovej zdravotníckej organizácie	Vlastnosti látky alebo prípravku	Charakteri stiky novej psychoaktí vnej látky	ostatné nechránené alebo bežné názvy	chemické názvy podľa nomenklatúry Medzinárodnej únie pre čistú a aplikovanú chémiu (IUPAC)	Číslo Európskeho spoločenstva (ES)
1,4-butándiol	Látka: Čistý materiál Prípravky: Akýkoľvek prípravok obsahujúci viac ako 20 percent	Každá látka	BDO, tetrametylenglykol, 1,4-butylenglykol, 1,4-dihydroxybután, B1D, Sukol B, diol 14B, 1,4-BD	bután-1,4-diol	203-786-5
γ-butyrolaktón	Látka: Čistý materiál Prípravok: Akýkoľvek prípravok obsahujúci viac ako 20 percent	Každá látka	gama-butyrolaktón, GBL, butyro-1,4- laktón, dihydrofurán- 2-ón, 1-oxa- cyklopentán-2-ón, 4- butanolid	oxolan-2-ón	202-509-5
Oxid dusný	Látka: Čistý materiál Prípravky: Každý prípravok	Balenie v nádobe s kapacitou viac ako 8 g	Oxid dusný, oxid dusný, azooxid, E 942	Oxid dusný	233-032-0,

Odôvodnenie

Vo vzťahu k číslu 1

Právne vymedzenie novej psychoaktívnej látky (NPL) v § 2 ods. 1 sa prepracúva.

Prepracovaním § 2 ods. 1 bude toto právne vymedzenie v budúcnosti zahŕňať látky aj prípravky z nich, ktoré možno zaradiť do jednej zo skupín látok uvedených v prílohe I (písmeno a)), a látky a prípravky z nich uvedené v prílohe II (písmeno b)).

§ 2 Bod 1 písm. a) zodpovedá predchádzajúcemu vymedzeniu. Toto právne vymedzenie zahŕňa aj väčšinou synteticky vyrábané látky, ktoré sa niekedy označujú ako „dizajnérske drogy“, „výskumné chemikálie“ alebo „legálne omamné látky“. Niektoré z nich sú nové látky, ktoré osobitne vyrábajú účastníci trhu s drogami s cieľom obísť látky, na ktoré sa už vzťahuje a ktoré sú zakázané zákonom, a niektoré sú látky, ktoré vyvinul farmaceutický priemysel, ale ktoré sa pre svoje psychotropné vedľajšie účinky ďalej nerozvinuli na účinné farmaceutické zložky. Vyznačujú sa tým, že môžu byť zaradené do jednej zo skupín látok uvedených v prílohe I.

Okrem nových psychoaktívnych látok, na ktoré sa už vzťahuje zákon o nových psychoaktívnych látkach (NpSG), predstavuje zneužívanie psychoaktívnych priemyselných chemikálií čoraz väčšie riziko pre verejné zdravie. Ich zneužitie je spojené s vážnymi zdravotnými rizikami, ktoré sa ťažko posudzujú. Výbuchy a deflagrácie nádob, ktoré nie sú úplne vyprázdnené, napríklad nádob s oxidom dusným, tiež spôsobujú zdravotné riziká pre zamestnancov spoločností na nakladanie s odpadom. Okrem toho môže odpad z obalov, ktorý vzniká pri používaní týchto látok, poškodiť zariadenia na triedenie a recykláciu používané počas zneškodňovania.

Vzhľadom na široké legálne použitie nie sú tieto látky, z ktorých sa s niektorými obchoduje vo veľkých množstvách, vhodné na zaradenie podľa nemeckého zákona o omamných látkach (BtMG). Takáto klasifikácia by mala významný vplyv na premávku, najmä z dôvodu výsledných požiadaviek na povolenie a veľmi malých požiadaviek na podávanie správ. V dôsledku toho existuje medzera v právnej a trestnej zodpovednosti v súvislosti s týmito psychoaktívnymi priemyselnými chemikáliami, ktorá sa má odstrániť ich začlenením do NpSG. Keďže existujúca príloha k NpSG neobsahuje žiadne skupiny látok, ktorým možno priradiť psychoaktívne priemyselné chemikálie, do NpSG sa má doplniť druhá príloha (príloha II), v ktorej sa uvádzajú jednotlivé látky. Na rozdiel od predchádzajúcej prílohy k NpSG, v ktorej sa vymedzujú skupiny látok, sa v prílohe II zaznamenávajú jednotlivé látky ako pozitívny zoznam v súlade s klasifikáciou BtMG. Vzhľadom na širokú škálu legálneho použitia týchto psychoaktívnych látok, s ktorými sa obchoduje ako s výrobkami každodennej spotreby, by sa ich použitie ako zložky v určitých koncentráciách vymedzených v stĺpci 2

prílohy II malo z právneho vymedzenia vylúčiť. Zahnutím týchto látok by sa nemalo zabrániť používaniu týchto výrobkov, ako sú odľakovače na nechty obsahujúce GBL, ani by sa ich používanie nemalo sťažiť. Jediným cieľom zákona je zabrániť ich zneužívaniu na účely rekreačného zneužívania, a nie obmedzovať ich všeobecne uznávané používanie na iné účely. Napríklad na výrobky obsahujúce GBL a BDO sa nevzťahuje právne vymedzenie § 2 ods. 1 písm. b), ak je koncentrácia látky vo výrobku taká nízka, že je zneužitie na účely rekreačného zneužívania nepravdepodobné, pretože koncentrácia látky v takomto prípravku je príliš nízka na psychoaktívny účinok.

Za podmienok stanovených v § 7 by mala existovať možnosť rozšíriť prílohu II prostredníctvom nariadenia o ďalšie psychoaktívne látky, ak je to podľa vedeckých poznatkov potrebné z dôvodu spôsobu, akým sa používajú ako psychoaktívne látky, a to z dôvodu rozsahu ich nesprávneho použitia a z dôvodu priameho alebo nepriameho ohrozenia verejného zdravia. Právomoc vydávať nariadenia podľa § 7 zahŕňa aj zmeny stĺpcov 2 a 3 prílohy II.

K pododseku 2

Zahnutím látok uvedených v prílohe II a ich prípravkov do vymedzenia nových psychoaktívnych látok v kontexte § 2 ods. 1, ak sú splnené vlastnosti uvedené v prílohe II stĺpci 2, sa na ne rozširuje administratívny zákaz zaobchádzania s novými psychoaktívnymi látkami podľa § 3 ods. 1. Zákazom sa otvára možnosť zabaviť a zničiť tieto výrobky, čím sa zohľadňuje osobitná požiadavka na ochranu verejného zdravia bez kriminalizácie spotrebiteľov. Cieľom administratívneho zákazu je obmedziť distribúciu týchto látok na účely rekreačného zneužívania a v čo najväčšej miere obmedziť ich spotrebu a používanie na účely rekreačného zneužívania.

V súlade so zámerom NpSG zostáva v platnosti, že administratívny zákaz držby a nadobúdania presahuje trestné ustanovenia uvedené v § 4. Široké uplatňovanie psychoaktívnych priemyselných chemikálií, na ktoré sa vzťahuje príloha II, si však vyžaduje obmedzenie rozsahu administratívneho zákazu. Na tento účel sa v druhej vete nariaďuje, aby sa administratívny zákaz opísaný v prvej vete vzťahoval len na látky a prípravky z nich uvedené v prílohe II, ak je splnený jeden z variantov uvedených v druhej vete, t. j. ak spĺňajú vlastnosti uvedené v stĺpci 3 prílohy II (pododsek 1). Napríklad v prípade oxidu dusného to vylučuje veľkosti obalov, ktoré sa pravidelne používajú aj v súkromnom sektore na iné účely ako na rekreačné zneužívanie. Napríklad na napenenie šľahačky sa pravidelne používajú plniace množstvá s obsahom do 8 g.

Administratívny zákaz sa vzťahuje len na kapsuly oxidu dusného s obsahom viac ako 8 gramov, keďže nemožno predpokladať, že na účely rekreačného zneužívania možno použiť nižšie množstvo.

S cieľom bojovať proti spotrebe na účely rekreačného zneužívania, a to aj v menších množstvách, a najmä s cieľom lepšie chrániť mladých ľudí pred rýchlym a anonymným prístupom k novým psychoaktívnym látkam, sa v záujme zdravia a ochrany detí a mladých ľudí plánuje, že ani s novými psychoaktívnymi látkami, ktoré nespĺňajú charakteristiky uvedené v stĺpci 3 prílohy II, sa nesmie obchodovať, uvádzať na trh ani zaradiť do rozsahu pôsobnosti zákona prostredníctvom zásielkového predaja alebo samoobsluhy v predajných automatoch (pododsek 2). Okrem toho sa bez ohľadu na distribučný kanál uplatňuje prísny zákaz predaja osobám mladším ako 18 rokov, ich nákupu a držby týmito osobami (odsek 3). Pojem „zásielkový predaj“ sa chápe aj tak, že zahŕňa online maloobchod. V praxi sa tým majú vylúčiť rozšírené distribučné kanály, keďže významná časť obchodu s psychoaktívnymi látkami sa v súčasnosti uskutočňuje cez internet. V niektorých prípadoch sú látky dostupné aj v samoobslužných predajných automatoch. Dostupnosť týchto látok možno obmedziť len výslovným uplatnením zákazu opísaného v prvej vete odseku 1 na tieto formy distribúcie.

Zákaz zásielkového predaja a predajných automatov sa prelína so zákazom výdaja mladým ľuďom s cieľom znížiť všadeprítomnú dostupnosť v záujme ochrany verejného zdravia, detí a mladých ľudí. Najmä mladí ľudia by mohli využiť tieto distribučné kanály na obchádzanie vekového obmedzenia. Samotné vekové obmedzenie je osobitne určené na ochranu tejto zraniteľnej skupiny pred zdravotnými dôsledkami konzumácie takýchto látok. Uloženie všeobecného zákazu ich predaja tejto skupine je preto odôvodnené.

Výnimka zo základného zákazu zásielkového predaja a predajných automatov a zákazu predaja, držby a nákupu osobami mladšími ako 18 rokov existuje v prípadoch, keď je látka vo forme podania (nádoba, pripravok a pod.), v ktorej by bolo technicky nemožné odstrániť príslušnú látku bez neprimeraného úsilia. Napríklad oxid dusný sa používa ako hnací plyn na penenie. Kapsuly oxidu dusného sú pevne inštalované v nádobách a obsahujú len malé množstvo oxidu dusného. Úsilie potrebné na prístup k oxidu dusnému (napríklad rozrezaním plechovky a následným odstránením malého množstva v kapsule) by bolo neprimerané množstvu psychoaktívnej látky získanej z nej. Vzhľadom na časté používanie týchto výrobkov v každodennom živote by bolo zvlášť neprimerané vylúčiť ich zo zásielkového predaja, napríklad v súvislosti s maloobchodnými doručovacími službami alebo z používania mladými ľuďmi. Niečo iné však platí pre krémové spreje, kde sú kapsuly naskrutkované. Tu je oxid dusný možné odstrániť s veľmi malým úsilím.

Výnimky zo zákazu podľa odseku 1 podľa § 3 ods. 2 zostávajú nedotknuté.

K pododseku 3

Zákon o Spolkovom úrade kriminálnej polície (Bundeskriminalamtgesetz, BKAG) bol prepracovaný zákonom o reorganizácii Spolkového úradu kriminálnej polície z 1. júna 2017 (BGBl. I s. 1354). V dôsledku toho by sa mal opraviť odkaz na BKAG.

K pododseku 4

Právomoc vydávať nariadenia podľa § 7 nadväzuje na právny stav týkajúci sa NPL a rozširuje ho tak, aby zahŕňal možnosť zmeniť zoznam látok uvedených v prílohe II prostredníctvom zákonného nariadenia Spolkového ministerstva zdravotníctva, čosi vyžaduje súhlas Spolkovej rady, v dohode so Spolkovým ministerstvom vnútra, so Spolkovým ministerstvom spravodlivosti a so Spolkovým ministerstvom financií, a po konzultácii s odborníkmi, ak je to z vedeckého hľadiska potrebné z dôvodu spôsobu, akým sa používajú ako psychoaktívne látky, z dôvodu rozsahu ich nesprávneho použitia a z dôvodu priameho alebo nepriameho nebezpečenstva pre verejné zdravie. Zároveň sa majú aktualizovať označenia nemeckých spolkových ministerstiev, pozri § 1 ods. 2 zákona o úprave zodpovedností.

K pododseku 5

Predchádzajúca príloha sa stáva prílohou I.

K pododseku 6

Nová príloha II bude obsahovať jednotlivé látky, ktoré vzhľadom na svoju chemickú štruktúru nemožno zaradiť do žiadnej zo skupín látok uvedených v prílohe I. Podľa súčasného návrhu zákona sa oxid dusný (N_2O /oxid dusný), 1,4-butándiol (BDO) a γ -butyrolaktón (GBL) zaradia do novej prílohy II, a tým budú podliehať predpisom NpSG.

Rekreačná spotreba oxidu dusného sa zvyšuje. Možné riziká pre verejné zdravie sú početné a mali by sa brať vážne, najmä pre zraniteľných členov komunity.

Agentúra Európskej únie pre drogy vo svojej publikácii „Rekreačné používanie oxidu dusného v Európe: situácia, riziká, reakcie“, dostupnej na adrese https://www.euda.europa.eu/sites/default/files/pdf/14854_en.pdf, informuje o zvýšení rekreačnej spotreby oxidu dusného.

Ak sa oxid dusný vdýchne, používateľ po niekoľkých sekundách zažije krátky stav eufórie, ktorý zahŕňa mierne halucinácie a pocity tepla a šťastia. V prípade intenzívnej akútnej konzumácie existuje riziko bezvedomia. To sa stáva zvlášť riskantným, ak používatelia chcú zvýšiť intenzitu účinku napríklad natiahnutím plastového vrečka naplneného oxidom dusným cez hlavu. Ak používateľ v týchto prípadoch stratí vedomie, hrozí vysoké nebezpečenstvo udusenía. Pri priamej spotrebe z plynovej náplne existuje riziko omrzlín, keď sa koža dostane do kontaktu s náplňou, pretože sa rýchlo ochladzuje na $-55\text{ }^{\circ}\text{C}$, ako aj poranení pľúcneho

tkaniva v dôsledku tlaku plynu. Zistilo sa tiež, že dlhodobá expozícia oxidu dusného je spojená s vyčerpaním zásob vitamínu B12, čo vedie k megaloblastickej anémii a poškodeniu miechy. Poškodenie môže tiež ovplyvniť nervy, ktoré sú zodpovedné za kontrolu svalov. Zmiešané užívanie s inými liekmi (ako sú opiáty alebo benzodiazepíny) prináša ďalšie riziká. To znamená, že je potrebné podniknúť právne kroky na ochranu zdravia obyvateľstva, najmä detí a mladých ľudí, pred nesprávnou konzumáciou na účely rekreačného zneužívania.

V prípade oxidu dusného sa spotreba na účely rekreačného zneužívania zvyčajne uskutočňuje prostredníctvom plynových balónov, ktoré sa bežne plnia z fliaš s oxidom dusným s kapacitou od 640 g do 2 kg. Často sa dodávajú spolu so spotrebiteľským príslušenstvom, ako sú napríklad balóny a gumené hadice. Niekedy sú nádoby farebne navrhnuté a oxid dusný sa ochucuje pomocou dýz.

Podľa súčasného stavu vedy a techniky má oxid dusný všeobecne uznávané využitie na komerčné, priemyselné a vedecké účely. Oxid dusný sa napríklad používa ako potravinárska prídavná látka v potravinárskej technológii ako hnacia látka na napenenie mliečnych výrobkov (napr. šľahačky). V chemickom priemysle oxid dusný nemá žiadne významné materiálové využitie. Oxid dusný sa tu však vyrába ako vedľajší produkt, ktorý je priamo emitovaný alebo z väčšej časti zničený ako skleníkový plyn v systémoch čistenia výfukových plynov. Okrem toho je oxid dusný na inhaláciu liekom na predpis a je zodpovedajúcim spôsobom spracovaný farmaceutickým priemyslom. Ako liek v zmysle § 2 ods. 1, 2, 3a a 4 prvej vety zákona o liekoch ho možno nadobudnúť len na lekárske predpis a je vylúčený z pôsobnosti NpSG podľa § 1 ods. 2 pododseku 2.

Vlastnosti upravené v stĺpci 3 prílohy II vynímajú jednotlivé náplne s hmotnosťou najviac 8 g z administratívneho zákazu stanoveného v prvej vete § 3 ods. 1. V tejto súvislosti je naďalej prípustné najmä ich dodávanie, napríklad prostredníctvom supermarketov. Ustanovenie § 3 ods. 1 vety 2 však okrem iného vylučuje zásielkový predaj a dodávku do predajných automatov, ako aj dodávku osobám mladším ako 18 rokov, ich držbu a nákup týmito osobami alebo pre tieto osoby, pokiaľ sa to neuskutoční spôsobom, ktorý neumožňuje odstránenie príslušnej látky bez neprimeraného úsilia. Používanie väčších nádob v priemysle na uznané použitie zostáva vyňaté zo zákazu podľa § 3 ods. 2 pododseku 1. Pokiaľ ide o ochranu verejného zdravia na jednej strane a rozšírené používanie vopred naplnených náplní 7 – 8 g oxidu dusného na výrobu šľahačky medzi spotrebiteľmi na strane druhej, zavedenie tohto limitu je vhodné. Ak sa zakázu veľkosti fliaš bežne používané na rekreačnú spotrebu, priemerné ceny za jednotku spotreby sa v dôsledku toho výrazne zvýšia pre vyššie náklady na nákup kaziet dostupných v maloobchodných predajniach. To spôsobí, že spotreba sa bude javiť ako menej atraktívna a zníži sa dopyt.

GBL a BDO sú psychoaktívne priemyselné chemikálie so širokým legálnym použitím. Okrem iného sa používajú v priemyselných a výrobných procesoch, ako aj v mnohých

spotrebiteľských výrobkoch, ako sú šelakové a živicové rozpúšťadlá, prísady do vrtných olejov, odstraňovače náterov a textilné prídavné látky, ako aj prídavné látky do odstraňovačov lakov na nechty bez acetónu.

Podobne ako oxid dusný, aj GBL a BDO sa zneužívajú na účely rekreačného užívania. Toto rekreačné zneužívanie zahŕňa tak úmyselnú vlastnú intoxikáciu, ako aj podávanie tretím stranám s cieľom využiť omamné účinky látok (knock-out kvapky). Oba prekursorzy drogy GBL a BDO, ktoré samy osebe majú malý alebo žiadny psychoaktívny účinok, sa v ľudskom tele premieňajú na psychoaktívnu látku: kyselinu gama-hydroxymaslovú (GHB). GHB je v Nemecku schválené na liečbu narkolepsie. Je to neuromodulátor závislý od dávky s intoxikačným účinkom. GHB je uvedené v prílohe III BtMG a môže sa predpisovať a uvádzať na trh ako liek v súlade s ustanoveniami právnych predpisov o omamných látkach. S prekursorzmi BDO a GBL sú spojené významné riziká pre verejné zdravie v dôsledku rizika otravy GHB spôsobenej nadmernou konzumáciou, čo môže viesť ku kóme, bradykardii a hypotermii. GHB a jeho prekursorzy GBL a BDO sa v Nemecku stávajú čoraz významnejšími drogami. Ich účinok možno porovnať s účinkom alkoholu alebo benzodiazepínov. Chronické užívanie GBL alebo BDO tiež predstavuje riziko vzniku závislosti. Keďže je psychoaktívne GHB rozpustné vo vode a alkohole a potenciálne môže spôsobiť nedostatok slobodného úsudku s následnou stratou pamäti, GBL a BDO sa tiež zneužívajú nielen na účely rekreačného zneužívania, ale aj ako omamné látky pri sexuálnych trestných činoch (tzv. „drogy na znásilnenie na schôdzke“) a majetkových trestných činoch. Vzhľadom na to, že telo GHB rýchlo rozkladá, je ťažké dokázať, že bolo užitý alebo podané, najmä v trestnom kontexte, čo predstavuje ďalšie riziko. Preto neexistujú takmer žiadne spoľahlivé údaje o zneužívaní GBL ako omamnej látky v Európe. Na základe hlásení spotrebiteľov na internete, ako aj početných záchytov a hlásení z poradenstva v oblasti závislostí možno predpokladať, že existuje veľké množstvo nenahlásených prípadov. Agentúra Európskej únie pre drogy vo svojej správe o drogách za rok 2024, ktorá je k dispozícii na adrese https://www.euda.europa.eu/sites/default/files/pdf/31875_en.pdf?602898, uvádza, že v roku 2022 došlo v 11 členských štátoch EÚ a Nórsku k 16 núdzovým situáciám súvisiacim s GBL a BDO. Možno však predpokladať, že tento údaj nie je reprezentatívny, keďže sa očakáva značný počet nenahlásených prípadov, najmä pokiaľ ide o sexuálne trestné činy, ktoré sa buď nenahlasujú, alebo sa nedá stanoviť ich (forenzná) súvislosť s GBL/BDO/GHB.

Zaradenie GBL a BDO do prílohy II okrem iného umožňuje zakázať uvádzanie týchto látok na trh, ako aj obchodovanie s nimi, ich výrobu a uvádzanie do rozsahu pôsobnosti zákona a zabezpečiť, aby boli tieto látky bezpečné, čím sa zabráni ich zneužívaniu na účely rekreačného zneužívania alebo na použitie ako knock-out kvapiek. GBL aj BDO podliehajú dobrovoľnému európskemu monitorovaciemu systému v rámci monitorovania komodít (dobrovoľná spolupráca medzi priemyslom a obchodom s príslušnými orgánmi, najmä so Spoločným centrom pre monitorovanie komodít Colného vyšetrovacieho úradu a Spolkovým

úradom kriminálnej polície). Tento monitorovací systém vykazuje dobré výsledky, pokiaľ ide o kontrolu výroby a obchodovania s takýmito látkami v Nemecku, a to vďaka pravidelnej a spoľahlivej spolupráci so spoločnosťami pôsobiacimi v chemickom priemysle a obchode s chemikáliami v Nemecku. V tejto súvislosti existujú opatrenia na boj proti zneužívaniu na účely rekreačného užívania, ktoré sa tiež aplikujú. Pokiaľ však ide o zneužitie GBL alebo BDO, ak je už od začiatku zámerom rekreačné zneužívanie, sú limity tohto kooperatívneho európskeho monitorovacieho systému dosiahnuté.

Zákaz v § 3 ods. 1 vete 1 zahŕňa čistú látku a prípravky s obsahom BDO alebo GBL viac ako 20 percent. V dôsledku zavedenia tohto limitu sú rôzne uznávané použitia podľa súčasného stavu vedy a techniky, napríklad v odlakovačoch na nechty a čistiacich prostriedkoch na fasády, ako výrobky, ktoré sa môžu preniesť na spotrebiteľov, naďalej vylúčené z rozsahu pôsobnosti NpSG. Na druhej strane bude predaj ako údajný čistiaci prostriedok s BDO alebo GBL s vysokým percentuálnym podielom príslušnej látky v budúcnosti podliehať administratívnejmu zákazu a je postihnuteľný podľa podmienok § 4.

Finančný vplyv

Neočakáva sa žiadny významný vplyv na nemecký spolkový rozpočet. Keďže sú tieto tri chemikálie na domácom trhu vysoko dostupné, nehrozí riziko zvýšeného zabavovania nelegálneho dovozu colnými orgánmi. Potrebné opatrenia colnej kontroly sa vyžadujú aj bez právnej zmeny, pretože v opačnom prípade by sa prichádzajúce osoby museli kontrolovať aj z hľadiska iných zakázaných látok alebo predmetov.

Trestné konania, ktorých počet sa môže zvýšiť, sú individuálnou zodpovednosťou každého nemeckého spolkového štátu.